

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele se se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“
Er banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

INVITARE DE PRENUMERATIUNE

LA

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Fóia bisericésca scolastica, literara si
economica.

Cu 1. Iuliu stálu vechiu deschidemu abona-
mentu nou pe semestrulu alu II-lea la „Biseric'a
si Scól'a.“

Rugámu pre toti domniú abonenti de pana a-
cuma, cari dorescu a avé fói'a nóstra si pe viitoriu,
se binevoíesca a tramite la „Tipografi'a diecesana“
pretiulu de prenumeratiune care e:

PENTRU AUSTRO-UNGARI'A:

PE UNU ANU . . . . . 5 fl. — cr.
„ 1/2 „ . . . . . 2 fl. 50 cr.

PENTRU ROMANI'A SI STRAINETATE:

PE UNU ANU . . . . . 14 franci.
„ 1/2 „ . . . . . 7 fr.

Sprijinulu moratu si materialu, de care pana
acuma s'a bucuratu fói'a nóstra, ne indreptatíesce
a sperá, cà si in viitoriu vom fi imbratisiati de
asemínea simpathii calduróse precum si de buna-
vointi'a nestramutata a On. Publicu cetitoriu.

Redactiunea.

O observare din viéti'a poporului nostru.

Cu incepere din a dou'a jumetate a lunei lui
Maiu si pana catra sférsítulu lunei lui Augustu se
védu in fiecare di trecéndu prin Aradu grupe de
lucratori romani mai cu seama in pártile banatice,
cá se capete de lucru, si se-si cascade chran'a de

tóte dilele. Acesti ómeni vinu mai cu seama din pár-
tile mai putien roditórie ale comitatului Aradului, si
o parte dintr'énsii din comitatulu Bihorului. Si vinu
de buna seama din comunele lor in aceste párti mai
roditórie din motivulu, ca acasa la dénsii nu au de
lucru, si nu au in de ajuns isvóre de cascade si
de traiu.

Ne ocupám astadi de acesti lucratori pentru ca
sunt fratii nostri sunt credintiosi de ai bisericeii
nóstre; ér biseric'a are chiamarea se grijésca de
toti credintiosii ei.

Vorb'a este inse, cum va poté satisfice bise-
ric'a acestei ingrigiri?

Respunsulu la acésta intrebare este numai u-
nulu: lumina si érase lumina.

Astadi nu mai este nici secretu, nici taina pen-
tru nimenea modulu, de a-si fauri cinev'a o stare mai
buna. Omulu si omenimea a inaintat intru atât, încât
ori pre ce locu lu-destinéza sórtea se traiésca, si se-si zi-
désca sie-si casa si mésa, se afle si modulu, cá se-
si intemeieze acasa la elu unu traiu pacnicu si dupa
imprejurarí indestulitoriu, si se nu fia silitu se a-
lerge cale departe spre a poté se afle cev'a de lucru
si o bucata de pane.

Scim, ca partile, din cari vinu acesti ómeni
sunt putien daruite de Ddieu, sunt locuri paduretie
si delóse.

Când cugetám inse, ca astadi aici la noi nu
este locu, carele cu destula lumina si cu destula
grije se nu se póta folosi si esplotá cu succesu,
— atunci trebue se conchidem, ca acesti ómeni cu o
intielépta conducere aru poté se gasésca si acasa la
dénsii lucru si putinti'a de cascade sufficientu.

In pártile nóstre este faptu, ca pentru cultur'a
pómelor chiar pártile muntóse sunt fórte favorabile;
ér pómele nobile, si alaturia cu pómele, cultur'a le-
gumeloru este unu insemnatu mijlocu de cascade si
de traiu. Pómele nóstre nobile se esportéza adesea
pana in Germani'a si alte tieri. Romanulu se ocupa

cu predilectiune de cultur'a pómelor, dar nici pre departe in mesur'a, in care ar poté se-se ocupe; încât pentru legume inse cu esceptiunea câtorv'a comune din comitatulu Carasiu-Severinu, — romanulu nu-i da acestui ramu de cascigu importanti'a, pre carea o merita.

Aici in jurulu Aradului terenulu pentru cultivarea acestui ramu de cascigu este fôrte priintiosu. Cu tôte acestea romanii nu-lu cultiva; si cumca acestu ramu chiar aici se rentéza, ne pôte servi faptulu, ca cép'a, aiulu, ardeiulu si alte verdetiuri si legumi pre langa poporatiunea indigena, carea se ocupa cu acestu ramu de productiune, si carea se compune mai cu seama din nemtii din comunele invecinate, liferéza verdetiurile trebuintiose asia numittii servieni, cari vinu din Serbi'a si Bulgari'a, esarendéza aici pamenturi pentru legume, ér tómn'a se rentoreu in tíer'a lor cu bani frumosi, realisati din productiunea de legume.

Cine a privit preste piati'a de di din Arad a potut se observe, ca romanii aducu la piatiu numai galitie si lapte; ér in sistem'a economiei rurale chiar galitiile aducu omului, carele le cultivéza mai putien cascigu.

Ei bine, ne întrebâm pentru ce nu se ocupa si credintiosii nostri, cu cultur'a legumelor si cu o cultura mai intensiva a pómelor, si nu aflâm altu motivu, decât, ca ai nostri nu sunt destul convinsi despre marea importantia a acestoru doue ramuri de cascigu, — si pôte ca nu au destule cunoscintie pentru cultivarea legumeloru si pentru nobilitarea pomilor.

Pôte ca vor mai fi si astadi prin gradinile poporului nostru meri si peri padureti, si preste totu potu se fia inca pomi de putien pretiu, — in loculu caror'a aru poté fôrte bine se crésca pomii cei mai nobili.

Pôte ca se mai fia si astadi prin comunele nóstre gradini pline de buruieni, in loculu caror'a aru poté cresce multime de legumi, cari ar poté in multe locuri chiar se sustiena pre proprietarii lor.

Ei, dar nu se întêmpla astfelu, si daca nu se întêmpla, urmarea este, ca toti de o potriiva detori suntem, se ingrijim, cá se-se întêmple.

Englesii dicu, ca civilisatiunea unui poporu se mesura dupa sapunulu, pre carele lu-intrebuintéza. La noi pôte se servésca si sapunulu de mesuratoriul de civilisatiune; dar mai multu, decât sapunulu, credem noi, ca am poté se-ne aretâm starea, in carea ne gasim dupa modulu, cum ne vom imbunatatí in spre mai bine bunastarea nóstra materiala, cu carea mana in mana merge civilisatiunea si bunastarea morala.

Se incepem deci a gândi tot mai mult asupra acestei cestuini; si se staruim dilnic a cautá si a deschide poporului isvóre de cascigu, cá se aiba de lucru acasa la densulu, si se nu fia silitu a merge cale departe, cá se-si cascige pana de tôte dilele.

Biseric'a Romaniloru din Ardealu si Ungari'a in lupta cu Calvinismulu.

(Continuare.)

Diplom'a acést'a este o icóna vina a nisuintielor si apucaturilor calvine. Romanii inse, cari cu esceptiunea celor slabi de ânger, au tienutu totudeuna la legea lor romanésca, sufer si acum necasurile venite asupra capului lor cu cea mai mare linisce. Dar, atât acést'a imprejurare, cât si proselitismulu creatu in daun'a bisericei nóstre si care stá intr'un raportu fôrte neinsemnatu cu acceptarile calvinilor, pun pe gânduri pre coreligionarii principelui. Acestia incep acum se-si inschimbe principiulu de mai inainte in a convertí pre Romani si se privésca in îmbunatatirea sortii clerului si a poporului, in mijlóce pacinice si spirituale, o realisare possibila a scopurilor lor. De aceea Gavril Báthory (1608—1613), succesorulu lui Sigismund Rákoczy, ordina prin diploma cu dat'a din A.-Iulia, 9. Iun. 1609, ca toti preotii din Transilvani'a si partile adnexe din Ungari'a, capeta voie de a-se mutá cu scirea vladiculu dintr'o comuna intr'alt'a impreuna cu tôte averile, copii si muerile sale; ii mai scutesce apoi pe preotii romani de tôte greutatele si slujbele misielesci, ce aveau seli faéa domnilor pamantesci, dar se dee acestora, darurile indatinat din vechime. ¹⁾

Daca dice Sincai, si dupa elu alti scrietori, ca „Gavril Báthory n'a fost reu pentru Romani“ si pentru aceast'a retace multe din faptele lui nemernice ²⁾; apoi acést'a o face el, pentru-ca nu a privit mai de aprópe intentiunea, cu care s'au datu privilegiile din diplom'a preotilor romanesci, care intentiune intr'adeveru nu a potutu fi alt'a, decât ca calvinii se atraga — precum am dis — cu mijlóce pacinice pe Romani la biserica lor cea eretica si asia se-si ajunga mai in curend scopurile. Sustinem acést'a, pentru-cá de altmintrelea nu ni am poté esplicá

a) cum de Báthory, care dupa insu-si Sincai nu era unu barbatu la loculu seu, schimba asia curend

¹⁾ T. Cipariu, Archiv. pag. 550. vedi si Hurmuzaki op. cit. pag. 4.

²⁾ Sincai scrie: „Macar cine ce scrie despre Gavril Bathori. printiulu Ardealului; dara eu dic, ca spre Romanii din Ardealu si mai vertos spre preotii cei romanesci n'a fost reu, pentru ca li-a datu diplomatulu acsta (Vedi Tom. II., op. cit. pag. 319) — si „Asia se-au perdut doi Báthory in anulu de acum (1613) nu numai viati'a, ci si domni'a preste Ardealu, de care ei, déca vom socoti faptele lor bine si de-ameruntul, nici nu au fost vrednici pentru pricinele, cari le-am scris si cele mai multe, cari pentru aceea le-am tacut, pentru ca spre Romanii din Ardealu n'a fostu asia de rei.“ Tot acolo pag. 332.

politică a antecesorilor sei și încă în favorul Romanilor atât de urgisiți?

b) din ce cauză „pentru socotirea unor sfescnici de ai principelui³⁾“ — de bună sămă calvinii s'au dat numitele privilegii?

c) pentru ce n'au avut acestu decretu nici un efect, deși se întărește în mai multe rânduri de către cei mai mari inimi ai ortodoxiei, ba chiar și de dieta, ci din contra preotii românesci, încă după preotie, erau tot iobagi domnilor pământesci?⁴⁾

Gavril Bethlen (Băcleanul, 1613—1629) ținându-se de principiul antecesorului său, întări diploma acestuia în Iunie 1614; ér adunarea generală în anul următoriu.⁵⁾ Elu însuși fondă institute de învățământ, ⁶⁾ trimise mai mulți tineri români talentați și portă grija pentru cultivarea lor, că se devina pastori buni sufletești; ⁷⁾ învătă tipografia curții, înființată încă pe timpul lui Iónu Sigismund (la 1565), cu litere cirilice⁸⁾ și cu speșele sale se se fie tradus în limbă românească sf. scriptura, care după P. Bodu s'au perdut, după alții s'au tipărit mai târziu. Nici mitropolitul bisericii gr. ort., Dositeiu, nu fû trecut cu vederea, ci elu primî instructiuni, că se învețe în spiritul calvinilor.⁹⁾

Bethlen îmbunătăți mai de parte starea clerului nostru prin aceea că-lu scuti, prin diploma d. 18. Sept. 1624, de plată dieciuelilor din pământ și vite.¹⁰⁾ Acestă diploma se întări și de Georgie I. Rákoczy la 9 April 1633 și de adunarea generală a aceleiași anu, dară cu condițiunea „dăca episcopul românesc va fi ascultătoriu episcopului calvin.“¹¹⁾

Sub acest Rákoczy (1630—1648) ajung calvinii la cea mai mare influență, ce au avut-o ei vr'odata asupra bisericii, căci elu, carele întrece în fanatism pre antecesorii sei, nu cruta nimic spre a satisface dorințele coreligionalilor sei. Acestia dau instructiuni și de bunășămă și catechismul rákoczian netipărit încă — mitropolitului Genadie George Bradi după cari se învețe și se predice.¹²⁾ Mitropolitulu,

³⁾ Vedi diplomă la loc. cit.

⁴⁾ T. Cipariu ni dovedește acestă într'altele prin unu documentu aflat între scrisorile familiei sale. Archiv. pag. 552—553. — Vedi unu asemenea documentu la Ilarian: Viata, opurile și ideile lui G. Sincăi, București 1869, pag. 76.

⁵⁾ Laurian op. cit. pag. 110.

⁶⁾ I. Moldovan, loc. cit. 577.

⁷⁾ P. Bod în „Preotul rom.“ cit. pag. 279.

⁸⁾ G. Baritiu, Cat. calv., pag. 100.

⁹⁾ Hormuzaki, op. cit., pag. 10.

¹⁰⁾ Diplomă în originalu se afla în Archiv. lui Cip, pag. 551. — Observ că ea s'au dat la început numai clerului din ținutul Olteului.

¹¹⁾ Laurian, op. cit., pag. 111.

¹²⁾ Hormuzaki, op. cit., pag. 10.

că omul său după cum ilu descriu mai mulți, nu se opune vrasimasilor, ci permite. că calvinismulu se strabăta cât de adânc în sînulu bisericii noastre, că Romanii se recunoscă supremația superintendentului calvin și se primescă în biserică lor învătă calvinesci, așa cu privire la cultu, botezu, înmormântari și altele.¹³⁾

Drept răsplata — căci ce-ar pute fi alta? — pentru această apropiere de confesiunea calvină căpăta clerulu și poporul unele privilegii la 9 Aprilie 1638.¹³⁾

Tot pentru scopulu calvinizării se tipăriră sub Rákoczy mai multe cărți pline de învățături retacite în limbă românească. Loculu prim între acestea cărți ilu ocupa Catechismulu calvinesc sau rákoczian scos la lumina primă data la 1641, apoi în alte două edițiuni la 1648¹⁴⁾ și 1656.¹⁵⁾

Acest catechismu „plin de otrăvă, de mörte sufletească“ care ajunsese și în țările românești fû combătut în răspunsurile tipărite la 1645 și condamnat în sinodulu convocat de Varlaamu, mitropolitulu Sucevei la Iași în același anu.¹⁶⁾

Învățăturilor retacite, ce pătrund din ce în ce mai mult în sînulu bisericii noastre, li se tăia calea ocupând scaunulu mitropoliei din Alba Iulia Ilie Iorest II. (la alții Forest sau Orest, la Bod Iotzetz.) Elu eră de origine boieriu din Români și ajunsese pre scaunulu mitropolitanu recomandat fiind de Mateiu Basarab.

Noulu mitropolitulu căuta din tôte puterile, că se scape ortodocșii din ghiarele furiosului calvinismu, aruncând din biserică cărțile și învătărele introduse și oprind proselitismulu calvinesc în contra bisericii noastre. Urmărea acesteia măsuri energice, demne de unu mitropolit ortodocșu, fû furiă calvinilor intriganti în fruntea lor cu Georgiu Csulai.¹⁷⁾ Intrigele, prin cari au succes calvinilor și nimicescă pre Iorest se pot vedé în diplomă de întărire a mitropolitului Ștefan II. Simeon.¹⁸⁾

Contrarii ortodocșiei, cari însiși se numesc or-

¹³⁾ Hintz, op. cit., pag. 20.

¹⁴⁾ Hormuzaki, op. cit., pag. 5.

¹⁵⁾ Despre edițiunea asta dice P. Bod: „Ștefan Fogarassy, preot maghiar în Lugoj, traduse din mandatulu principului catechismulu palatin în limbă română, care la an. 1648. se și tipări cu 2 felii de litere, latinesci și românesci (cirilice), și multora din poporul Romanilor li-a folosit spre mântuire.“ Archiv. pag. 684 — T. Cipariu se îndoese despre unu catechismulu calvinesc edat în 1648; Dl. Silasi e de părere că cat. calv. a esitiu 3 edițiuni. — Dl. A. D. Xenopol vorbește — op. cit., Tom. III. pag. 633 — despre edițiuni de catichise protestante cu mult mai vechi decăt acestea, pe cari li cunoscem noi.

¹⁶⁾ Baritiu: cat. calv., pag. 101.

¹⁷⁾ St. Dinulescu, op. cit. pag. 21.

¹⁸⁾ Tot acolo, pag. 23.

¹⁹⁾ La cari calvinulu P. Bod. mai adăuge „comitiend incestu preotese și alte mueri tinere.“

todocsi, isi ajung scopulu, caci impreuna cu unii preoti si potropopi de ai nostri, cari deja trecusera la calvinismu ¹⁹⁾ si póte si cu alti preoti corupti s'au amenintiati, depusera, lipsira de preotie si dadera pe marele Iorest pe mân'a magistratului spre pedepsire la 1643. Elu fu batut cu vergi si alungat din Alba-Iulia si din Ardealu, ear averile lui confiscate. ²⁰⁾

Urmatoriulu lui Iorest, Stefan II. Simeon se întari de Rákoczy, fiind alesu de un sinod comandat si recomandat de Stefan Gelei, prin diplom'a, ce pentru insemnatatea ei o spunem in intregulu cuprins*)

¹⁹⁾ Acestia sunt ai bisericelor din Alamor, Orasci'a, Hatieg, Huniador'a, Ili'a, Crisiu si trei protopopiate din tiar'a Oltului. Sincai, op. cit., Tom. II. pag. 30 si 41.

²⁰⁾ P. Bod. op. cit. in „Preot. rom.“ pag. 281.

*) „Noi Georgiu Rákoczy s. c. facem insiintiare s. c. cumca, macar ca noi cu vre-o câti-va ani mainainte — dupa mórtea si mutarea dintru acésta vietia a cinstitului ordinióra Georgiu (Genadiu) Bradi de la Belgradu, superintendentului tuturor bisericilor din Ardealu, ce tienu legea grecésca si romanésca, amu fostu socotitu se punemu si se innaltiamu la trépt'a vladiciei pre unulu anume Ilie Ioreste dupa nescie orenduiele date lui. Inse acelu Elia Ioreste, nebagendu séma de statulu seu celu bisericescu, si aflandu-se ca elu, cá unulu carele erá mai mare preste bisericile numitiloru legi, si trebuia se intréca pre supusii dirigatorie sale cei vladicesci pastori, si cu nevinovati'a vietii si cu sfin-tieni'a evlaviei, si se le mérga inainte cu pild'a buna cá cu o facia aprinsa, n'au plinitu acestea, ci de relele sale naravuri si patimi purtatu si impinsu in prapaste cu multe feluri de nespuse prihani ale vietii s'a incurcatu, si dirigatori'a vladiciei o au intunecat cu urite vinile vietiei cei desfranate. Si pentru aceea fiindu ca prin pastorii aceea si serbésca, intru acelasu soboru tienendu-se tóte, câte suntu de a se tiené din cadintia si din obiceiulu Consistoriului lor, trasu fiindu la judecata, si din adeverate si mai multe marturisiri de capitulari autentici si de alte persóne vrednice de credintia culese, aflandu-se ca este vinovatu tuturor sminteleloru si faradelegiloru de care se pirá, s'au judecatu cu votulu si sufragiulu tuturor se se lapede din dirigatori'a sa cea vladicésca, si cá se nu se intine totu cinulu preotiescu se se dea pe manile magistratului spre pedéps'a ce i-se cuvine. Dupa aceea sfa-tuindu-se ei despre altu superintendentu séu cum se dice in comunu vladica, pre care se-l puna in loculu lui, si venindu-le in minte se aléga vladica pre cinstitulu barbatu Stefanu Simenu dela Belgradu, indatu s'au rogatu de noi, cá si noi se ne milostivimu a dá lui acea dirigatoria bisericésca, a-lu intari in vladicia, si a-i aretá lui tóta grati'a nóstra cea princésca, care cerere a lor, ce s'a facutu in modulu mai sus disu, cunoscendu-o a fi drépta si adevrata noi inca cá unii cari in tóta stapanirea nóstra mai cu séma despre aceea cugetamu si ne grigimu, cá pre tóte si fiesce care staturi ce din ceriu s'au supusu oarmuirei nóstre, se le indreptamu si se le tienemu in cadintiele sale, pre acelasu Stefanu pop'a Simeonu, cá pre unu comandatu si de prea cinstitulu d. Stefanu Gelei episcopulu bisericelorunguresci celoru pravoslavnice din tiér'a nóstra a Ardélului si pastoriulu celu dintâiu alu Belgradului, celu

Diplom'a acést'a nu mai are trebuintia de comentariu; ea vorbesce singura.

Singuraticile ei puncte nu sunt decât tot atâtea mijlóce, prin cari s'ar puté sugrumá invetiatur'a si autonomi'a bisericei nóstre. „Numai pentru punctul primu are se-i multiemésca Românimea si bine ar fi fost — dice Laurian — daca acest coménd s'ar fi dat cu 600 de ani mai 'nainte.“

(Va urmá.)

prea grijitoriu si de alti crestini ai nostri mai de frunte, pentru evlavi'a, bune naravurile si intregimea vietiei lui preste tóte bisericile ce suntu in comitaturile Albei din Ardél, Crasnei, Solnocului de mediulocu, Dobacei, Clujului si cetatii de Balta, érasu in districtulu Chioarului, Barsei, si Bistritiei, asisderea in tóte scaunele sacuiesci si sasesci (luandu afara bisericile dela Alamor, dela Orastia, dela Hatiegu, dela Hunedór'a, dela Ili'a, dela Crisiu si trei protopopi din tiér'a Oltului, in cari numai atáta cadintia si autoritate i-se da, cata i-va lasá d. episcopulu celu pravoslavnicu ungurescu): ilu punemu vladica, adeca preste tóte bisericile ce tienu legea grecésca, si milostivesce 'lu intarimu, totusi sub conditiile acestea, care de pre unguria s'au intorsu pre latinia:

1. cá se invetie poporulu in dile de Dumineci si sarbatori dupa Biblia, si se poruncésca si preotiloru, cá in acestu chipu se invetie poporulu;

2. ca va primí catechismulu celu ce i-s'au datu si va face, cá si altii se-l primésca, si dintr'ensulu va invetiá tinerimea;

3. ca botezulu i-lu va face dupa asiedimentulu Domnului nostru Isus Christos cu apa simpla in numele Tatalui, si alu Fiului si alu sfântului Duchu, si se poruncésca, cá si ceialalti asia se saversiasca botezulu;

4. ca sfant'a cuminecatura asijderea o va face dupa asiedimentulu Domnului nostru Isus Christos cu vinu si cu pane, si o va dá numai celoru in varsta, carii suntu cu minte intréga, si cu viatia buna, si va ronduí, cá si altii asia se urmeze.

5. ca maiestatea dumnedieésca a Domnului nostru Isus Christos carele este uniculu Mantuitoriu si Mijlocitoriu la Tatalu, o va cinsti cu evlavie, si va face, ca asia se se cinstésca, asijderea si pre sînti se-i cinstésca, cu cuvenita cinstite;

6. ca crucile si icónele in biserici nu cu vre-o evlavie religiósá se le cinstésca, ci se le privésca cá niste infrumsetiari ale bisericelor, si cá o amentire a patimei Domnului, si se faca, ca si altii asia se le privésca;

7. ca inmormentarile se le faca dupa obiceiulu bisericii calvine;

8. cá se nu cunune pre nime fara sevêrsirea celoru trei vestiri, si déca nici o piedeca nu se va aflá, pre cei cununati se nu-i desparta, si déca o parte au parasitu pre cealalta, si nu se scie, unde se afla, atunci numai dupa 4—5. ani se se dee voe pártii parasite la alta casatorie dupa obiceiulu practizatu in biserica reformata;

9. cá se scótia din cét'a crestiniloru pre cei faradelege si se nu-i lase la biserica, pana cand prin pocaintia nu vor inblandí pre Dumnedieu;

10. cá pre nime dintre preoti s'au dintre mireni nu-i va turburá, carii vor vrea se tréca la episcopi'a reformata;

11. ca in tot anulu va tiené Sinodu obstescu cu preotii, si atunci se fie datoriu a cere sfatu dela Episcopulu reformatu, si a-lu ascultá pre elu;

Vorbirea

parochului, Iosif-Ioanu Ardeleanu din Kétegyház, tinenta în limb'a maghiara în cauz'a concubinateloru în ședinți'a congregatiunii comitatense din Békés-Gyula, în 14/26 Maiu 1891.

(Continuare și fine.)

Clerulu înzadar își radica acum vocea s'a de pe amvonu în contra acestei aparinție întristătoare și ingrizitoare; înzadar esclama cu toța puterea cuvântului: „Non licet!“ pentru-că mai preste tot potu dice, că societatea omenéscă pre fatia și în ascunsu, apróba și aplauda concubinatu!

Astăzi nu se mai face deosebire între căsătoriti și necasătoriti (concubini); totu sè tin pe unulu și același nivou de îndreptări în societatile ómenesci; ér — rusine și batjocura; căci societatea omenéscă pre totu îi face — fara pic de genare pãrtasi de un'a și aceeași stima și iubire. Unde este dara adeverat'a pusețiune a omului vrednică de stima? După judecat'a lumii de astăzi precum se vede în tot locul: în bordeie, că în locurile cele mai de cinste! Astăzi nu se timbréza după meritu femeii, care pasiesce fara cununie și altarul pragulu barbatului că se-si împarta viați'a cu dñsulu, și nu se da barbatului — care evitând altarulu primesce la sine femea — sè întielege aceea, că nimenea nu este îndreptatitu se calce în picioré fara pedépsa meritata moralulu și preste tot principiile evangelice.

Cele ce dilnic le vedem și le esperiem în acésta privintia noi preotii, ar fi prea multe că se le spunem și modesti'a ce ocure din sublimitatea chemării nóștre, nu ne pôte permite, că se le insirãm cu deameruntulu și cu toța fidelitatea în fati'a spect. congregatiunii comitatense. Fie-mi înse permis spre ilustrarea afirmatiunilor mele totuși se ve aduc înainte unele exemple.

La noi în Kétegyház — întieleg pre greco-orientali — este datina, că tenerimea în dumineci și serbatori se aduna la joc. Nu odata a obvenit casuri de acele, că tineri flacai de 15 ani a rapit cu sine fetitie de 12—13 ani spre cea mai mare indignatiune a conlocuitorilor, sè întielege de sine a celor buni. Eata adevărata scena de sodom! Parinti, consangeni și cuoscuti de o potriua sunt partasi și mijlocitori întru promovarea concubinatuului și a immoralității! În comitatulu Temesiului — după cum

12. că se aléga pre protopopii cu învoirea consistoriului, și a Episcopului reformatu, și se nu lipséca pre protopopi de dirigătoria fara învoial'a aceluasiu Episcopu reformatu;

13. ca cu privilegiulu vizitatiei Eparchiei cu preotii se judece pãrele, și se le astérna apoi Episcopului reformatu spre judecare;

14. că pre nici un unguru nuu va cunună, nici va despartí, nici va botezá pre pruncii lor, și nici va îngropá pre mortii lor; înse când vre unu romanu si-ar luá siesi de socia pre o unguróica, și ar avé voie ca prin preotulu romanescu se se cunune, astfelu de cununia va puté saversi preotulu romanescu;

15. afara de acestea va remané catra Principele șinceru și credinciosu, binevoitoriu alu celor binevoitori ai Principelui, și vrajmasiu vrajmasiloru lui.

spun gazetele — într'unu singuru cercu alu Reasiului traescu în concubinatu 100 de inși dela 12—15 ani se întielege de sine afara cei mai înaintati în etate. În comun'a Sclau din comitatulu Aradului se aflau preste 80 trairu în concubinatu, și tot asia daca am scrutá, am poté insirá casuri de acestea din comuna în comuna, din orasiu în orasiu în toța țiar'a pana susu la Budapesta!

Acum, ve poteti inchipuí, ca ce felu de impressiuni neplacute și torturatóre exerceaza atari casuri, asupra unoru preoti că aceia, cari stându la culmea misiunii lor, nu potu dispune de legi prin cari ar poté vindecá ran'a!

Spectabila congregatiune!

În chipu de scuse la promovarea concubinatuului, am întieles singur, dar chiar multi aduc înainte acele casuri că este scumpu ospetiulu și prea esagerata stol'a cununii.

Eu motivele, adeca scusele acestea nu le pot gasi de acceptabile!

Nu le pot gasi de acceptabile înainte de tóte pentru aceea, căci stol'a aceea nu este asia de mare — în momentul când cineva se resolvéza spre cununia — că se nu o póta solví și celu mai seracu. Nu le potu gasi de acceptabile, din consideratiuni, ca chiar și cei mai avuti, încungiura altarulu, preotulu și cununi'a, trairu în concubinatu, că cei mai seraci. Nu le potu gasi de acceptabile, din motivul ca eu singuru am provocat pre mai multi dintre concubinii mei ca îi voiu cunună gratis adeca fara stol'a cuvenita, și totuși nu s'au învoitu la cununia. Nu le vot gasi de acceptabile din principiul, ca nu este necesaru se se tina ospetiulu îndatinatu și multu costisitoru acolo, unde lipsesce modrul întogma precum nu le plesnesce prin minte concubiniloru, că se faca óspetie împreunate cu óresi cari spese; și în fine nu le potu gasi de acceptabile și pentru aceea, că feme'a aceea care traesce în concubinatu mânca și are trebuintia de victuale, și în concubinatu se nasc nefericitii de copii și acolo se receru îmbracaminte și acolo se ivescu morburu; cu un cuvântu nici concubinii nu traescu din aeru și nu se nutrescu cu razele sórelui.

Defectulu zace dara în alt'a, adeca afara de cause finantiali!

Seim, ca firea omului e aplecata spre reu; daca nu este înfrénata — esageréza. Asia sta tréb'a și aci.

Ne lipsescu dara legile, care în prim'a linie ar fi chemate se curme potopulu concubinismului. Ce e drept, mai sustau în vigóre și astadi unele ordinatiuni regesci, precum sunt ordinatiunile emanate, la 30 Octomvre 1798; la 10 Decemvre 1807; la 26 Iunie 1811; la 2 Noemvre 1828 și la 11 Iunie 1825 sub Nr. 7535 care din urma șna astfelu că: Auctoritatile comitatense se pasiesca cu toța rigórea în contra concubiniloru și pentru delaturarea astorfel de scandaluri publice se dee fara amenare mânã de ajutoru aucteritatiloru eclesiastice“ dara aceste ordinatiuni — fatia de fluctuatiunea de astadi sunt numai atari dispusețiuni, cari ce e dreptu ajuta, dara nu pedepsesc! . . .

Spectabila congregatiune !

Daca pre Alexandru cel mare, care cu politic'a lui euceritóre de lume a ajuns chiar pâna la hotarele Indiei, l-a nimicit total concubinatu, daca pre Antoniu l-a ucis bratiile perfide si infernale ale Cleopatrei, daca caderea imperiului din Roma, l-au causat relatiunile destrabalate de casatorie si coruptiunile imorale si in fine daca in timpul mai recinte chiar si falimentarea bancei din B.-Csaba — a cadit in mare parte jertfa metreselor; — imi permit a intrebá, cà ore astadi — când concubinatele s'au latit atât de tare in tóte pâturile societátiloru omenesci si in intrég'a tiara — nu avem lipsa de puterea coversi-tóre a religiei si ca nu avem lipsa óre de legi si ordina-tiuni aspre cu privire la acelea ? !

Eu, spectabila congregatiune ! in urmareea celor atinse când chiar in interesulu si intielesulu celu bine priceput alu concubiniloru de o parte ; eara de alta parte in in-tielesulu salutei patriei nóstre, mi-am radicat vócea — nu cer alta, decât se binevoiti a primí regulamentulu de pe tapetu pentru comun'a Kétegyház, cá prin acést'a se se redec bisericeii : famili'a si pruncii, barbatul si feme'a, ve-duvele si orfani.

Daca vor perfí concubinatele : atunci capulu balau-rului modernu alu barbariei se va zdrobí ; ér intre ómeni se va salaslui érasii : pacea, salutea si bunavoirea din vechime !

Regulamentu

in caus'a sistarii concubinateloru pe teritoriulu din launtru si din afara a comunei Kétegyház.

§. 1. Sub vietuirea in concubinatu se in-tielege :

a) acelu barbatu, care avéndu sotia legitima, traesce cu femeea nelegitima si din contra ;

b) acelu barbatu si femeea, cari — fara pri-vire la etate — traescu in concubinatu si pre langa acést'a posedu licentia de casatoria ;

c) acelu barbatu si femeea, cari desí nu po-sedu licenti'a de casatoria, totusi traescu in concu-binatu.

§. 2. Dintre cei espusi in §. 1. sunt preferiti pana la unu terminu óre-si-care aceia, cari prin au-toritátile supreme suntu licentiati, respective aceia, pentru cari este pusu deja in curgere procesulu de despartire.

§. 3. Parintii, eventualu tutorii privati sunt de-obligati a supraveghia cu tóta rigórea asupra filoru lor si a-i opri dela vietuirea in concubinatu ; éra pentru minoreni vor fi a se pedepsi si parintii.

§. 4. Fiecare proprietaru si esarendator de casa (laceu) pre langa o amenda banala si inchisóre, se opresce a dá locuintie in arenda concubiniloru, sau chiar a le dá lor acele gratuitu ; cu unu cuvëntu a-i drimí sub adapostulu lor.

§. 5. Toti aceia, cari ar promová furatulu fe-telor si ar fi partasi in aceea, si ar dá nutrementu la inmultirea si promovarea concubinatu, vor fi a se pedepsi in intielesulu §. 8. din regulamentulu de fatia.

§. 6. Regulamentulu acesta fara deosebire de confessiune se estinde asupra tuturoru individiloru, cari locuesc in sau afara de teritoriulu comunei Ké-tegyház.

§. 7. Streinii, cari se intretienu sau locuesc in concubinatu in sau afara de teritoriulu comunei, daca anume, nu apartienu comunei, sunt de a se escortá la loculu competintiei lor.

§. 8. Cei culpabili fatia de regulamentulu a-cesta se vor pedepsi conform art. de lege XL. din 1879. dela 10—100 floreni, eventualu cu incarcere dela 2—10 dile prin administratiunea politica respectiva in favorulu fondulu seraciloru din Kétegy-háza. In casu de repetire amendele se pot multi-plicá.

§. 9. Esecutarea regulamentulu de fatia se con-crede antistei comunale din Kétegyház, care va avé datorintia in restimpu de 48 de óre computeate dela presentarea casului, a face dispositiunile necesari pentru staverirea amendeloru si despartirea partilor concubine.

§. 10. Regulamentulu acesta fiind compusu din punctu de vedere moralu si politiaiu, — astfeliu in casurile obveninde este competentu pentru aducerea vre unei decisiuni valide in forulu I. protopretorele cercualu ; in alu II-le: vice-comitele si in alu III-le : Inaltulu minist. reg. ung. de interne.

A V I S U .

Esamenulu la scól'a superiora de fetitie a „Reu-niunei femeiloru romane din Aradu si provincia“ se va tiené in localitátile scólei (Aradu cas'a diecesana de langa biseric'a catedrala) **Marti 30/18 Iuniu 1891 10 óre a. m.** Invitamu prin acést'a pe onorabilulu publicu romanu a participá la acestu esamenu.

Aradu, la 26/14. Iuniu 1891.

Aurelia Belesiu, m. p.   *Dr. Georgiu Plopu, m. p.*
presidenta.   secretariu.

D I V E R S E .

* *Pré Santi'a S'a* parintele Episcopu alu Aradu-lui I o a n M e t i a n u s'a rentors dela Karlsbad Mercuri'a trecuta.

* *Consistoriulu eparchialu aradanu* s'a intrunit Vineri'a trecuta in siedintia plenaria, si a luat dispusetiunile de lipsa pentru esecutarea concluselor sino-dulu eparchialu din anulu curentu.

* **Himenu.** Dlu Dr. Alecsandru Hossu, avocat in Dev'a s'a logodit in 22. I. c. cu d-r'a Aureli'a, fiica dlui Dr. Lazar Petco avocat in Aradu. Felicitările nóstre.

* **Himenu.** D-lu Emanuilu Fabriciu clericu abs. si alesu de preot in comun'a Sâmbâteni si-a incredintiatu de fiitóri'a socia pe d-r'a Mariór'a Bucurovici din Pecic'a.

Felicitările nóstle.

* **Decan.** De decan alu facultatii teologice gr. or. din Cernautiu a fost alesu dlu Isidoru cav. de Onciulu. Distinsulu profesoru e cunoscutu cá unulu dintre cei mai harnici barbati, carele a imbogatit fórte multu literatur'a nóstra bisericesca prin pretiosele sale scrieri si prin edarea mai multoru opuri de valóre.

* **Fundatiunea Antoniu Mocsonyi de Foen** in Timisiór'a. La acést'a fundatiune din ale carei venite se creaza stipendii pentru tinerimea romana pe carier'a de meserii si industrii, au mai incurs urmatórele contribui:

List'a Nr. 8. Colectantu dlu Georgiu Creciunescu protopopu in Belintiu, au contribuitu: Georgiu Craciunescu protopopu, Georgiu Toplian notariu comunalu, Isidor Chiritia notariu comunalu in Chiseteu, Lucian Sietpetian parochu in Chiseteu, Dr. Georgiu Dobrin avocat in Lugoj, Dr. Stefan Petroviciu avocat in Lugoj, câte cu 1 fl. Nicolau Prosteanu fisc. comitatens in Lugosiu, Coriolan Bredician avocat in Lugoj, câte cu 2 fl. Emanuel Ungurianu avocat in Timisiór'a 5 fl., la olalta 15 fiiorini.

Total'a suma cuprinsa in listele publicate in Nr. tr. face 208 fl. 20 cr. si este depusa spre fructificare la institutul de credit si economii „Timisiana“ libelulu Nr. 596. Pentru comitetulu executiv Emanuel Ungurianu.

* **Unu mormentu din epoc'a de bronzu.** Diarului „Köln. Ztg. i-se scrie din Petersburg, ca acum de curêndu in guvernamentulu Jekaterinoslav s'a facutu o fórte interesanta descoperire archeologica. Aici, in cerculu Alexandrovsk, lângá satulu Bogodar, a descoperitu profesorulu Evarnizki unu kurgan (colina) si poruncí cá se o desgrópe in present'i'a s'a. Se gasi aici mormêntulu unei femei din epoc'a de bronzu (acum vre-o 2000 de ani.) In mormêntu se aflá unu scheletu bine conservatu de femeia, incunjuratu de obiecte archeologice fórte interesante. Intre aceste se aflau mai multe vase cu resturi de mâncari, unu ulcioru cu o beutura cristalisata, mai multe bucati de chielimbaru, serdolicu si alte podóbe de pétra, apoi doue brasete de bronzu, unu flaconu de auru frumosu lucratu in stilulu Ajour, incaltiaminte de piele cusute si mai multe obiecte caracteristice.

* **Gar'a cea mai scumpa din lume.** Cea mai scumpa gara din lume e cea din Bombay, care in dilele acestea fú predata comunicatiunei. Edificarea acestei gari a tienutu 10 ani si a costatu 50 de milioane de florini. Ea e cea mai frumósá gara din lume, pretutindenea suntu

ornamente de marmora scumpa si de lemne sculptate frumosu. Pe cupol'a de mijlocu se afla o figura gigantica, care represanta „progresulu.“ In interiorulu ei se afla statu'a imperatesei Victoria a Angliei, incunjurata cu figuri alegorice, cari ii dau statuei unu complexu fórte frumosu. Afara de aceste suntu nenumerate sculpturi de marmora de lemnu si alte lucruri, cari fara indoéla ii dau acestei gari atributul de: „cea mai frumósá“ si „cea mai scumpa“ gara din lume.

* **Unu orasiu subteranu in Caucasu.** Foi'a rusésca „Kaukaz“ aduce scirea, ca in apropierea orasiului Kerki s'au descoperitu mai multe cavitati, cari constituescu intrarile unui orasiu subteranu. Judecându dupa diferitele obiecte de metalu, ce s'au aflatu intr'ênsele, acestu orasiu se crede a fi inca de pe timpulu Sassanidiloru. In intielesulu strinsu alu cuvêntulu e unu orasiu completu inmormêntatu ér nu numai ruinele unui orasiu, cum se credea, caci labirintulu in forma de catacombe alu coridóreloru si alu incaperiloru, cari se estinde departe inlauntru si in cari stau si acuma obiectele diferite de gospodaria, constata fara indoéla, ca acestu orasiu a fostu jert'fa unei catastrofe geologice ingrozitóre si unice in felulu ei, séu celu putienu jert'fa unei intêmplari curióse. Se afla in acestu curiosu orasiu strade, strade laterale si pietie cu basenuri, in cari probabilu a fostu apa, dér a secatu, apoi case — intru-cât adeca se potu numi case fiind-ca nu au form'a caseloru de astadi, si ici colea suntu câte cu trei etagiuri. Pe strade poti strabate in directiune dirépta. Pavagiulu e din stalactitu si albastru, ceea ce da la lumin'a faclieloru unu aspectu feericu. Bucharii, cari cunoscu aceste pesceri de multu, dicu, ca odinióra se aflau in ele nenumerate piese si obiecte diferite de auru si argintu. Se crede, cá acestu orasiu a servitu odata cá asilu séu ca locu de refugiu pentru popórele culte in contra invasiunei tâlhariloru nomadi. Guvernulu din Turchestanu a luat mesuri energice pentru conservarea intacta a acestui orasiu exemplaru, ér societatea de anticitati din Moscva a hotaritu se trimita in var'a acést'a o comisiune la fatia locului pentru de a face studii si cercetari mai minutióse.

* **Distinctiunile in China.** Corespondentulu chinesu alu diarului din New-York „Sun,“ impartasiesce, ca ori ce omu bogatu din China isi póte procurá pe bani ori ce distinctiune. Banii acestia probabilu, ca mergu directu in punga reginei mame din Pecking. Éta tarifulu pretiului ordineloru: Titlulu „Ian Foh“, care insémna „cavaleru“ costa 200 dolari, „Gne Dan“ unu titlu mai inaltu costa 300 dolari. „Yueu Why“ séu rangulu de baron costa 1000 de dolari. Pentru sum'a de 10000 dolari unu chinesu póte se ajunga „Chefor“ adeca primarulu unui orasiu cu 10000 locuitori.

* **Piat'i'a Aradului** din Vinerea trecuta: Grâu de celu mai greu 9.50 fl. ér acelu amestecatu 9.— fl.— secara 7.— fl. — Orzulu s'a vendutu cu 6.— fl. — Ovesulu 6.50 fl. — Cucuruzulu 6.30 fl. — Mazere 20.— fl. — Fasolea 10.50 — Lintea 24 fl. — Cartofii 3 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr. 80 cr, cea de porcu 52, cea de óie 30 cr, unsórea chil'a 68 cr, ér clis'a per chila 58 cr. v. a.

Concurse.

Nr. 370/18'1.

Spre conferirea stipendiilor devenite vacante din „Fundatiunea lui Gozsdu“ pe anulu scolasticu 1891/92. pentru studiile dela facultatile mai inalte, se escrie concursu sub urmatóarele conditiuni:

1. Concurrentii se documenteze, cà sunt fii de cetateni ungari si se tienu de biserica ortodocsa orientala romana si studiaza la vre-unu institutu publicu din patria cu succesu bunu, si cà nu sunt in stare a-se sustiné la studii din averea proprie sau a parintiloru lor.

2. La conferirea stipendiiloru vor avea preferinta cei mai inaintati in studii si in calculi.

3. Cei-ce vor se studieze la vre-unu institutu afara din patria, au se-si motiveze pe deplinu acésta necesitate, cá se li-se esopereze concessiunea ministeriala, fara de care stipendiulu in streinatate nu se póte asigná.

4. Petitiunile instruite, cu tóte documentele necesari, sunt a-se adresá la cancelari'a fundatiunei lui „Gozsdu“ (Budapest, Király-u. 13. sz.) pana la 1. Augustu a. c. cal. nou.

5. Totdeodata se provóca fostii stipendisti, ca pana la 1. Augustu a. c. se arete rezultatulu studiilor din anul scolasticu 1890, 91., cà altcum li-se va sistá stipendiulu avutu.

Budapest'a, in 1. Iuliu 1891.

Comitetulu.

—□—

Pentru indeplinirea postulu invetiatorescu gr. or. rom. din comun'a Sinteá, (inspectoratulu Chisineului) prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe Dumineca din 14 26. Iuliu a. c. pe langa urmatóarele emoluminte:

a) Locuintia libera in edificiulu scólei, grajdii si cotetiú pentru vite, si una gradina de legumi;

b) Unu patrariu de sessiune pamentu aratoriu calitate prima, cu o canepiste si dreptu de pasiunatu;

c) 150 fl. v. a. bani salariu;

d) 10 mm. de fên ori 10 fl. relut; e) 5 fl. scripturistica; f) 5 fl. conferintia; g) 8 fl. pentru curatirea si incaldirea scólei; h) dela inmorméntari sub 7 ani 20 cr. ér in sus 50 cr., i) 5 stengeni de lemne adusi in curtea scólei, din cari se va incaldí si scól'a.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu, binevoiesca a-si trimite recursulu provediutu cu: 1. Estrasu de botezu; 2. Atestatu despre conduit'a de pana acum; 3. testimoniu preparandialu; 4. testimoniu de cualificatiune si limb'a maghiara — pana in 10/22 Iuliu a. c. Pré onoratulu Dnu Petru Chirilescu protopopu si inspectoru de scóle in Kétegyháza.

In lips'a celor cualificati se vor candidá si preparandi absoluti, inse nu vor deveni intariti in postu, pana ce nu vor prestá esamenulu de cualificatie.

Alegendulu invetiatoriu va intrá in beneficiulu gradinei si pamentulu invetiatorescu numai cu inceperea dela 15 Septemvrie v. a. c.

Dat din siedinti'a comit. par. gr. or. rom. din comun'a Sinteá, tienuta la 2/14 Iuniu 1891.

Antoniu Cicariu, m. p.
pres. com. par.

Giorgiu Todorean, m. p.
not. com. par.

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, m. p.
protop. inspect. scol.

—□—

Se escrie concursu pentru statiunile invetiatoresci:

I. Chesia, cu dotatiunea anuala

1. In bani numerari 159 fl

2. Bucate 16 cubule $\frac{1}{2}$ grau, $\frac{1}{2}$ cucuruзу,

3. Lemne pentru incalditu siese stangeni, din cari e a se incaldí si scól'a.

4. Veniturile cantorale dela morti mari 40 cr, dela mici 20 cr.

5. Locuintia libera cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu se-si substérna recursulu si documentele adresatu comitetulu parochialu din Chesia, la subsemnatulu protopresb. in Ucuris (Ókrös) post'a in locu, pana la 18/30 Iuliu a. c. — alegerea se va efeptu in 21. Iuliu (2. August.) a. c. in faci'a locului in Chesia.

II. Olcia, cu dotatiunea anuala

1. Bani umerari 100 fl.

2. Bucate 16 cubule $\frac{1}{2}$ grau, $\frac{1}{2}$ cucuruзу,

3. cinci stêngeni de lemne din care e a se incaldí si scól'a.

4. Pamentu aratoriu de 5 jugere.

5. Veniturile cantorali.

6. Locuintia in natura cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá statiunea acést'a, se-si tramita recursulu si documentele adresatu comitetulu parochialu in Olcia — la subsemnatulu protopresbiteru in Ókrös pana 18/30 Iuliu. Alegerea va fi in 20. Iuliu (1. Augustu). anulu cur.

Ucurisiu, 8. Iuniu 1891.

Pentru comitetele parochiale:

Petru Suciu, m. p.
protopresbiteru.

LICITATIUNE MINUENDA.

Pentru renovarea si adoptarea bisericeii din parochi'a Nadab, Comitatulu Aradului, dupa planulu aprobatu de Ven. Consistoriu din Aradu, sub 16/28 Aprilie 1891. Nrul 1837, se escrie licitatiune minuenda pe diu'a de 26. Iuliu st. n. a c la 10 óre a. m. in localitatea scólei din locu.

Pretulu de esclamare 6241 fl. 38 cr. Concurrentii au a depune inainte de inceperea licitatiunei minuende vadiulu de 10% in numerariu s'au in hartii de valóre.

Resultatulu licitatiunei este obligatoriu pentru intreprindietoriu indata dupa subscrierea protocolulu de licitatiune; éra pentru comun'a bisericeésca numai dupa incheierea contractulu si aprobarea aceluia din partea Ven. Consistoriu.

Planulu si preliminarulu de spese precum si conditiunile se potu vedé la oficiulu parochialu.

Nadab, 14 26. Iuniu 1891.

Ioanu Dobosiu, m. p.
not. com. par.

Georgiu Crainicu, m. p.
pres. com. par.

—□—